

Nr 430.

Av herr **Elofsson, Gustaf, m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område.

Kungl. Maj:ts beslut den 14 maj 1948 innebär att det pris, som tillverkare av potatisstärkelse eller brännvin under regleringsåret 1948/49 skall erlægga till leverantör vid inköp av potatis av för fabriksändamål normal kvalitet fastställas till ett belopp, som med 3 öre per hektoliter och stärkelseprocent överstiger det under innevarande tillverkningsår gällande priset.

Livsmedelssituationen såväl i vårt eget land som ute i världen är fortfarande sådan, att största vikt måste fästas vid att årets potatisskörd blir så stor som möjligt. Att fabrikspotatisen under kriget och de onormala tider, som därefter varit rådande och alltjämt råda, utgjort en betydelsefull försörjningsreserv är allmänt bekant. Vidare är att märka, att efterfrågan på potatismjöl under de senaste åren varit större än tillgången på denna vara inom landet, varför något nämnvärt övergångslager av potatismjöl icke finnes att tillgå. En förhållandevis stor tillverkning av potatisstärkelse behöves därför i höst för tillgodoseende av föreliggande behov. Ur dessa synpunkter är det angeläget, att fabrikspotatisodlingen upprätthålles i minst normal omfattning. Då potatissättningen redan är avslutad, kan uppenbarligen icke påräknas att en nu vidtagen höjning av fabrikspotatispriset skall inverka på odlingens omfattning. En höjning av priset skulle däremot vara ägnad att verka i produktionsstegrande riktning genom att stimulera till bättre skötsel av grödan under växttiden samt till bättre tillvaratagande och lagring av skörden i höst.

Men även andra skäl än rent försörjningsmässiga motivera en större höjning av fabrikspotatispriset än vad Kungl. Maj:ts beslut innebär. Den av Kungl. Maj:t föreslagna prishöjningen täcker sålunda icke vid normal skörd den sedan fjolåret inträffade stegringen i produktionskostnaderna. Av de inträffade kostnadsstegringarna äro de höjda arbetslönerna av en avgörande betydelse för potatisodlingen, som är en mycket arbetskrävande gröda. Någon användbar helautomatisk potatisupptagare, som kan minska arbetskraftsbehovet vid upptagningen, finnes ännu icke konstruerad. Andra omkostnader än arbetslönerna ha ju också som bekant ökat. Med den prishöjning av 3 öre per hektoliter och stärkelseprocent, som av Kungl. Maj:t föreslagits, kan odlingen icke vid normalt skördeutfall anses komma att

uppnå skälig lönsamhet. Härför erfordras en ytterligare höjning av priset med minst 2 öre.

Under återopande av det ovan anförda hemställas,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 275 måtte besluta att fabrikspotatispriset höjes med 5 i stället för 3 öre per hektoliter och stärkelseprocent.

Stockholm den 9 juni 1948.

Gustaf Elofsson
i vä.

Emil Petersson.

Karl Persson.
